

U s n e s e n í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Dagmar Gottwaldové a soudců Mgr. Jana Rýznara a Mgr. Karly Nekolové ve věci žalobce **Moravskoslezský kraj**, se sídlem 28. října 2771/117, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, IČO: 70890692, proti žalovaným **1) Unitender, s. r. o.**, se sídlem Jurečkova 1812/16, Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava, IČO: 25394495, a **2) Eurotender s. r. o.**, se sídlem Jiřího náměstí 4/I, 290 01 Poděbrady, IČO: 27068111, oběma zastoupeným Mgr. Tomášem Krutákem, advokátem se sídlem Revoluční 724/7, 110 00 Praha 1, **o zaplacení částky 719.892,11 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 31. 1. 2017, č. j. 130 C 189/2014-95,

t a k t o :

Rozsudek okresního soudu **se zrušuje** a věc **se vrací** okresnímu soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem okresní soud zcela zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal, aby mu žalovaní zaplatili společně a nerozdílně částku 719.892,11 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z této částky od 1. 10. 2013 do zaplacení (výrok I.) a současně zavázal žalobce zaplatit žalovaným společně a nerozdílně na náhradu nákladů řízení částku 207.152,65 Kč (výrok II.).

Žalobce tento rozsudek napadl včasným odvoláním, v němž požadoval jeho zrušení a vrácení věci okresnímu soudu k dalšímu řízení. Žalobce uváděl, že okresní soud nesprávně stanovil počátek běhu promlčecí doby, jelikož tento počátek stanovil před okamžik vzniku škody. Tento závěr je nesprávný, neboť pokud škoda ještě nevznikla, nemohl vzniknout ani nárok na její náhradu a nemohl se tedy ani začít

promlčovat. Jelikož se v tomto případě jedná o náhradu škody v podobě ušlého zisku, tedy nenastalého zvětšení majetku žalobce, ke kterému by jinak za řádného a očekávaného běhu věcí došlo, může ke vzniku škody dojít až v okamžiku, kdy by za řádného běhu věcí k takovému zvýšení majetku žalobce došlo. Okresní soud dovodil, že žalobci počala běžet promlčecí doba již dne 3. 11. 2010, kdy se žalobce z e-mailové zprávy ze dne 27. 10. 2010 dozvěděl o tom, že mu škoda vznikla. Tento závěr je však mylný, neboť dne 3. 11. 2010 žalobci škoda ještě nevznikla. Ke vzniku škody nedošlo ani dne 9. 11. 2010, kdy poskytovatel dotace Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko (dále jen „ÚRR“) vydal vyjádření k veřejné zakázce, v němž konstatuje finanční opravu dotace, ani dne 11. 11. 2010, kdy žalobce toto vyjádření obdržel. Ke vzniku škody totiž mohlo dojít nejdříve okamžikem poskytnutí dotace snížené o 5 %, tedy za okamžik vzniku škody je nutno považovat den poskytnutí dotace. Žalobce obdržel první seznam krácených způsobilých výdajů dne 10. 8. 2011 a následně obdržel další dva takové seznamy, a to ve dnech 9. 12. 2011 a 4. 12. 2012. Nárok žalobce, uplatněný žalobou došlou okresnímu soudu dne 6. 11. 2014, tak není promlčen.

Žalovaní ve svém vyjádření k odvolání žalobce navrhovali potvrzení rozsudku okresního soudu jako správného s tím, že žalobce se o vzniku škody dozvěděl nejpozději dne 27. 10. 2010, kdy mu ÚRR sdělil, že dojde ke zkrácení dotace, tedy k jejímu nevyplacení v celé výši. Již v tomto okamžiku žalobce věděl, resp. musel vědět, že neobdrží dotaci v přislíbené výši. Škodu v podobě ušlého zisku je třeba považovat za vzniklou v okamžiku, kdy je subjekt, který původně očekával rozmnožení svého majetku v určité výši, informován o tom, že k tomuto rozmnožení nedojde. Žalobci, jako příjemci dotace, bylo dne 27. 10. 2010 sděleno, že dotace mu v určité výši nebude vyplacena. Již toho dne tak žalobce věděl či měl vědět, že mu vznikla škoda, neboť jeho majetek se nerozmnoží v očekávaném rozsahu. Žádný z aktů poskytovatele dotace totiž neměl konstitutivní formu, což platí i pro seznamy krácených výdajů, od kterých žalobce v odvolání odvozuje počátek promlčecí doby. Pokud jde o rozsah krácení dotace, je dle odborné literatury irelevantní, zdali ve chvíli, kdy se žalobce dozvěděl či mohl dozvědět o tom, že dotaci v celé přislíbené výši nedostane, znal již také přesnou výši této škody. Žalovaní rovněž poukázali na skutečnost, že klíčovou komunikaci mezi žalobcem a poskytovatelem dotace žalobce před soudem prvního stupně úzkostlivě tajil a vývoj událostí soudu prvního stupně vylíčil nepravdivě. Žalobce soudu předložil e-mailovou komunikaci s poskytovatelem dotace pouze do data 26. 10. 2010 a výslovně uvedl, že byl ze strany poskytovatele dotace ujišťován o správnosti postupu a teprve poté dne 11. 11. 2010 obdržel vyjádření poskytovatele dotace, že došlo k porušení povinnosti. Teprve následně bylo z výpovědi svědka Ing. Libora Ch. (navrženého žalovanými) zjištěno, že výše uvedené tvrzení žalobce není pravdivé, a že žalobce manipuloval s důkazy, konkrétně s e-mailovou komunikací mezi ním a ÚRR. Tato komunikace byla v podobě předložené žalobcem ukončena dnem 26. 10. 2010 a neobsahovala komunikaci následnou, tedy zejména e-mail Ing. Ch. ze dne 27. 10. 2010, v němž sděluje, že došlo k pochybení, a že bude dotace krácena. Nelze uvěřit tomu, že se tak stalo nedopatřením. Je tak zcela evidentní, že žalobce si byl dobře vědom významu komunikace mezi ním a ÚRR pro běh promlčecí doby. Žalovaní dále uváděli, že okresní soud se kvůli zamítnutí žaloby pro promlčení nároku žalobce dále nezabýval dalšími jejich argumenty, které by i jinak vedly k zamítnutí žaloby, a to

zejména proto, že na vzniku škody se významně podílel jak sám žalobce, tak i ÚRR, přičemž žalobce měl možnost vzniku škody zabránit.

Krajský soud přezkoumal napadený rozsudek v celém rozsahu, včetně řízení předcházejícího, a dospěl k závěru, že odvolání žalobce je důvodné.

Z obsahu spisu se podává, že žalobou došlo soudu dne 6. 11. 2014 se žalobce domáhal, aby mu žalovaní zaplatili společně a nerozdílně částku 719.892,11 Kč spolu s úrokovým příslušenstvím a částku 1.200 Kč jako paušální částku nákladů spojených s uplatněním této pohledávky. Skutkově tvrdil, že žalobce jako mandant uzavřel s žalovanými, kteří spolu uzavřeli smlouvu o sdružení dle § 829 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. z.“), jako s mandatářem a dále se společností MT Legal s. r. o., rovněž jako s mandatářem, dne 16. 4. 2009 rámcovou smlouvu na poskytování komplexních služeb v souvislosti se zpracováváním zadávacích řízení na zakázky zadávané žalobcem. Předmětem rámcové smlouvy bylo vymezení základních podmínek vedoucích k uzavírání následných prováděcích mandátních smluv za účelem zabezpečení zadávání veřejných zakázek žalobce. Na základě této rámcové smlouvy uzavřel žalobce s žalovanými dne 4. 5. 2010 mandátní smlouvu za účelem zajištění komplexních služeb v souvislosti se zpracováváním zadávacích řízení na veřejné zakázky na výběr zhotovitele staveb v rámci projektu „Modernizace škol ve stavebnictví“. Žalobce dále uzavřel jako příjemce dotace s Regionální radou regionu soudržnosti Moravskoslezsko (dále jen „regionální rada“) jako poskytovatelem dotace dne 9. 2. 2011 smlouvu, jejímž předmětem bylo poskytnutí účelové dotace žalobci na projekt „Modernizace škol ve stavebnictví“. Žalobci měla být poskytnuta na tento projekt dotace ve výši 92,5 % z celkových způsobilých výdajů projektu, maximálně však v celkové výši 46.256.514,22 Kč. Žalovaní nezveřejnili výzvu k podání nabídek na příslušných stránkách regionální rady, zveřejnili ji pouze na úřední desce a elektronické úřední desce krajského úřadu. Vyjádřením k veřejné zakázce ze dne 9. 11. 2010 ÚRR sdělil žalobci, že došlo k pochybení při zadávání veřejné zakázky, a že se uplatní finanční oprava ve výši 5 % z hodnoty dotčené zakázky. V souvislosti s touto opravou obdržel žalobce na dotaci o částku 719.892,11 Kč méně a její náhrady, jakožto vzniklé škody, se žalobou po žalovaných domáhá, neboť žalovaní jsou jako účastníci sdružení dle obč. z. zavázáni ze závazků vzniklých při výkonu společné činnosti vůči třetím osobám společně a nerozdílně.

Žalovaní navrhovali zamítnutí žaloby v celém rozsahu s tím, že žalobce svůj nárok uplatnil u soudu opožděně. Žalobce totiž již koncem října 2010 věděl o vzniku škody a o tom, kdo je povinen k její náhradě, neboť mezi žalobcem a poskytovatelem dotace probíhala mimo jiné e-mailová korespondence, v jejímž rámci se žalobce přímo od poskytovatele dotace nejpozději dne 27. 10. 2010 dozvěděl, že z důvodu nedodržení závazných pokynů pro zadávání předmětné veřejné zakázky dojde ke krácení dotace, tedy vzniku tvrzené škody. Žalobce však žalobu podal až dne 6. 11. 2014, tedy v době, kdy případný nárok již byl promlčen. Vzhledem k tomu, že žalovaní vnesli námitku promlčení tohoto nároku, není možno žalobě vyhovět. I kdyby však nárok žalobce promlčen nebyl, nemůže být žalobce se svou žalobou úspěšný, neboť sám žalobce mohl vzniku škody zabránit tím, že by

žalované včas informoval o tom, kdy budou uzavírány smlouvy na plnění veřejné zakázky a o výzvě regionální rady ze dne 20. 10. 2010 k doplnění chybějící dokumentace. Pokud by tak žalobce učinil, dalo se vzniku škody předejít, neboť se nabízely jiné varianty řešení tehdy vzniklé situace, a to např. zrušením zadávacího řízení a jeho opětovným provedením. Žalobce rovněž neposkytl žalovaným dostatečnou součinnost, neboť je neinformoval o uzavírání smluv na plnění veřejné zakázky a rovněž o tom, že byl dne 20. 10. 2010 vyzván k doplnění dokumentů k veřejné zakázce. Škoda tak žalobci vznikla zaviněním jeho samotného a nikoliv zaviněním žalovaných.

Okresní soud po provedeném dokazování dospěl k tomuto závěru o skutkovém stavu. Žalobce uzavřel dne 16. 4. 2009 s žalovanými rámcovou smlouvu na poskytování komplexních služeb v souvislosti se zpracováním zadávacích řízení na zakázky zadávané žalobcem, ve znění dodatku č. 1 ze dne 7. 4. 2010, kterou se žalovaní mimo jiné zavázali zastupovat žalobce při výkonu práv a povinností vyplývajících žalobci jako zadavateli veřejné zakázky v rozsahu specifikovaném ve smlouvě, tj. při projektu „Modernizace škol ve stavebnictví“ z regionálního operačního programu ROP NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013. Poskytovatel dotace, jednající zaměstnancem p. Ch., sdělil v rámci e-mailové zprávy ze dne 27. 10. 2010 odeslané v 17.34 hod., paní B., jednající za žalobce, že dojde ke zkrácení dotace u předmětné zakázky, neboť ze strany žalobce došlo k porušení metodického pokynu v části způsobu zveřejnění zadávání zakázek. Žalobce ve své e-mailové zprávě ze dne 3. 11. 2010 odeslané ve 14.46 hod. poskytovateli dotace potvrdil přijetí výše uvedené informace o krácení dotace. Nejpozději dne 3. 11. 2010 tedy žalobce měl vědomost o krácení dotace.

Z hlediska právního posouzení se okresní soud v první řadě zabýval žalovanými vznesenou námitkou promlčení a dospěl k závěru, že nárok žalobce je promlčen. Žalobce v žalobě uplatnil nárok z titulu náhrady škody způsobené porušením smluvních povinností žalovaných při zpracování zadávacího řízení. U práva na náhradu škody běží promlčecí doba podle § 398 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (dále jen „obch. z.“) ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě. Žalobce se o vzniku škody, tj. o krácení dotace, dozvěděl nejpozději dne 3. 11. 2010. Stejným okamžikem se rovněž dozvěděl o tom, kdo je případným škůdcem. Pro stanovení počátku běhu promlčecí doby není významné, zda žalobce již v tomto okamžiku znal přesnou výši škody, což zcela odpovídá vyšším nárokům kladeným na žalobce, který je veřejnoprávní korporací, jejíž povinností je užívat majetek kraje účelně a hospodárně v souladu s jeho zájmy a úkoly vyplývajících ze zákonem vymezené působnosti. Taková veřejnoprávní korporace nemůže vznik škody přehlédnout a je v jejím prvořadém zájmu postarat se co nejrychleji o co nejpresnější představu o následcích škodného jednání. Promlčecí doba činí v tomto případě v souladu s § 397 obch. z. čtyři roky a počala běžet dnem 3. 11. 2010. Žaloba byla u soudu podána dne 6. 11. 2014, tedy v době, kdy již promlčecí doba marně uplynula, a protože žalovaní vznesli námitku promlčení, nemůže být žalobci jeho nárok uplatněný v žalobě přiznán. S ohledem na zásadu hospodárnosti řízení se okresní

soud nezabýval dalšími námitkami žalovaných a rovněž ani nehodnotil další v řízení provedené důkazy.

Krajský soud má za to, že okresní soud dospěl na základě provedeného dokazování ke správným skutkovým zjištěním, na něž krajský soud pro zestručnění zcela odkazuje. Krajský soud nicméně dospěl k závěru, že ke zjištění úplného skutkového stavu věci nutného k rozhodnutí krajského soudu se jeví potřebné doplnit dle § 213 odst. 4 o. s. ř. dokazování, a to o důkazy již dříve navržené žalobcem a provedené okresním soudem (smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu regionální rady ze dne 9. 2. 2011 a žádosti o platbu ze dne 13. 5. 2011, ze dne 16. 9. 2011 a ze dne 2. 4. 2012), z nichž však okresní soud nevyvodil žádná skutková zjištění. Krajský soud tak nad rámec skutečností zjištěných okresním soudem zjistil:

- ze smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu regionální rady ze dne 9. 2. 2011, že dne 9. 2. 2011 uzavřela Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko jako poskytovatel dotace s žalobcem jako příjemcem dotace smlouvu, jejímž předmětem je podle čl. II. poskytnutí účelové dotace na projekt realizovaný v rámci Regionálního operačního projektu NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013 s názvem „Modernizace škol ve stavebnictví“, registrační číslo CZ.1.10/2.1.00/09.00725, dále že podle čl. III. 1. se dotace podle této smlouvy poskytuje ve výši 92,5 % celkových způsobilých výdajů projektu, maximálně však v celkové výši 46.256.514,22 Kč, přičemž podle čl. III. 2. je poskytovatel dotace oprávněn snížit výši dotace až na 85 % celkových způsobilých výdajů projektu, o čemž musí být příjemce dotace písemně informován, dále že podle čl. III. 6. bude skutečná výše dotace, která bude příjemci poskytnuta, určena na základě skutečně vynaložených, odůvodněných a řádně prokázaných způsobilých výdajů projektu, dále že podle čl. V. 8.3 pokud poskytovatel dotace na základě kontroly zjistí, že příjemce dotace nedodržel postup stanovený zákonem nebo Metodickým pokynem pro zadávání veřejných zakázek, přičemž toto porušení nemělo vliv na výběr nejvhodnější nabídky či konečnou výši ceny veřejné zakázky, bude poskytovatelem dotace provedena finanční korekce způsobilých výdajů uvedených v žádosti o platbu, kterých se toto porušení týká, dále že podle čl. VI. 1. je příjemce dotace povinen zajistit financování a realizaci projektu ve stanovené struktuře a termínech podle rozpočtu a harmonogramu projektu stanoveném v této smlouvě, dále že podle čl. VI. 2. je příjemce dotace povinen pro účely poskytnutí prostředků dotace předložit poskytovateli dotace řádně vyplněnou žádost o platbu, dále že podle čl. VI. 4. budou příjemci dotace propláceny jen způsobilé výdaje, které příjemce prokazatelně uhradil a doložil příslušným účetním dokladem, a že podle čl. VII. 1. se poskytovatel dotace zavazuje po přijetí úplné, pravdivé a bezchybné monitorovací zprávy vystavit v co nejkratším termínu, nejdéle však do 40 pracovních dnů, platební příkazy a provést platby ve prospěch účtu příjemce,
- z žádosti o platbu ze dne 13. 5. 2011, že dne 13. 5. 2011 požádal žalobce Regionální radu regionu soudržnosti Moravskoslezsko o platbu v rámci projektu Modernizace škol ve stavebnictví, registrační číslo CZ.1.10/2.1.00/09.00725, s tím, že celkové výdaje činily částku 9.919.315 Kč, celkové způsobilé výdaje

- částku 9.797.335 Kč a z toho neinvestiční výdaje 351.232 Kč, přičemž žalobce tyto částky hradil v době od 5. 12. 2008 do 6. 5. 2011,
- z žádosti o platbu ze dne 16. 9. 2011, že dne 16. 9. 2011 požádal žalobce Regionální radu regionu soudržnosti Moravskoslezsko o platbu v rámci projektu Modernizace škol ve stavebnictví, registrační číslo CZ.1.10/2.1.00/09.00725, s tím, že celkové výdaje činily částku 9.403.909,79 Kč, celkové způsobilé výdaje částku 9.263.967,76 Kč a z toho neinvestiční výdaje 1.394.816 Kč, přičemž žalobce tyto částky hradil v době od 17. 6. 2011 do 15. 9. 2011,
 - z žádosti o platbu ze dne 2. 4. 2012, že dne 2. 4. 2012 požádal žalobce Regionální radu regionu soudržnosti Moravskoslezsko o platbu v rámci projektu Modernizace škol ve stavebnictví, registrační číslo CZ.1.10/2.1.00/09.00725, s tím, že celkové výdaje činily částku 5.967.483,57 Kč, celkové způsobilé výdaje částku 5.874.715,94 Kč a z toho neinvestiční výdaje 445.549,20 Kč, přičemž žalobce tyto částky hradil v době od 30. 3. 2009 do 28. 3. 2012.

Z hlediska právního hodnocení krajský soud souhlasí se závěrem okresního soudu, že věc je nutno posoudit v souladu s právními předpisy účinnými do 31. 12. 2013. K tomuto závěru krajský soud dospěl nikoliv na základě § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), ale na základě § 3079 odst. 1 o. z., který je speciálním přechodným ustanovením pro náhradu škody. Podle něj je nutno právo na náhradu škody posoudit podle právní úpravy účinné ke dni porušení povinnosti, na jejímž základě vzniklo právo na náhradu škody. K tvrzenému porušení povinnosti žalovanými (řádné neuveřejnění výzvy k podání nabídek) mělo dojít v roce 2010, a proto je nutno nárok žalobce posoudit podle právních předpisů účinných v této době.

Krajský soud zcela souhlasí i se závěrem okresního soudu, že ve věci je nutno dle § 261 odst. 1 obch. z. aplikovat právní úpravu obsaženou v obch. z., přičemž na tuto část odůvodnění rozsudku okresního soudu pro zestručnění zcela odkazuje. Rovněž je možno souhlasit se závěrem okresního soudu, že pro posouzení žalovanými vznesené námitky promlčení je nutno použít § 387 a § 388 obch. z., a to s přihlédnutím k ustanovení § 397 obch. z., podle něž je obecná promlčecí doba čtyřletá. Okresní soud rovněž správně dovodil, že klíčové je pro posouzení věci ustanovení § 398 obch. z., které specificky určuje počátek běhu promlčecí doby u nároku na náhradu škody. Toto ustanovení stanoví počátek běhu subjektivní promlčecí doby v délce 4 let od okamžiku, kdy se poškozený dozvěděl nebo alespoň měl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen mu ji nahradit. V souladu s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 4. 2012, sp. zn. 29 Cdo 1021/2011, však nezbytnou a prvořadou podmínkou pro to, aby se poškozený o existenci škody dozvěděl nebo mohl dozvědět, je její vznik. Předtím, než škoda vznikne, by ji žalobce mohl totiž jen stěží úspěšně uplatnit žalobou u soudu (v případě, že by škoda dosud nevznikla, by jeho žaloba byla zamítnuta pro předčasnost) a tudíž lze jen stěží připustit závěr, že by v takovém případě mohla žalobci vůbec začít běžet promlčecí doba. Takový závěr by vedl k tomu, že žalobci (jako poškozenému), by již běžela promlčecí doba, nicméně by nemohl úspěšně uplatnit svůj nárok u soudu, což je možno považovat za zcela absurdní a nemyslitelné. V tomto konkrétním případě se jedná o škodu v podobě ušlého zisku, který je (jak vyplývá již ze stanoviska Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18. 11. 1970, sp. zn. Cpj 87/70) ve své

podstatě ušlým majetkovým prospěchem spočívajícím v nenastalém zvětšení majetku poškozeného (žalobce), které bylo možno důvodně očekávat s ohledem na pravidelný běh věcí, pokud by nedošlo ke škodné události. Tak tomu bylo i v tomto konkrétním případě, neboť žalobci se tvrzeným porušením povinností žalovanými neměla zmenšit jeho stávající majetková sféra, ale v důsledku takového porušení nemělo dojít k jejímu předpokládanému zvýšení o částku poskytnuté dotace. S ohledem na výše uvedené skutečnosti je tak možno uzavřít, že aby se žalobce jako poškozený mohl po žalovaných úspěšně domáhat náhrady ušlého zisku, musí mu v první řadě tento zisk ujít – rozhodný je tedy vznik samotné škody. V rozporu s tímto závěrem není ani skutečnost (zcela správně uváděná žalovanými), že pro počátek běhu promlčecí doby nemusí poškozený (žalobce) znát přesnou výši škody. Tu totiž (byť v některých případech pouze odhadem) může poškozený zjistit a posoudit vždy až poté, co mu škoda vznikne.

Klíčový pro posouzení této věci je tedy okamžik, kdy žalobci škoda vznikla, tedy kdy se jeho majetková sféra nerozšířila o takové finanční prostředky, o jaké bylo možno důvodně předpokládat, že se rozšíří. Za tento okamžik považuje krajský soud dobu, kdy mělo dojít k vyplacení dotace žalobci a nikoliv okamžik, kdy se žalobce dozvěděl o tom, že v budoucnu poskytnutá dotace mu bude krácena. V tomto okamžiku se totiž žalobce dozvěděl pouze o tom, že dotace (zisk) bude krácena, a že mu v budoucnu její část ujde. Ze smlouvy uzavřené mezi žalobcem a poskytovatelem dotace vyplývá, že se dotace podle této smlouvy poskytuje ve výši 92,5 % celkových způsobilých výdajů projektu, maximálně však v celkové výši 46.256.514,22 Kč (čl. III. 1.). Z tohoto ustanovení je tak možno zcela jasně dovodit, že do doby vyplacení dotace není zcela zřejmé, v jaké konkrétní výši (a zda vůbec) bude dotace vyplacena, a to i kdyby nebyl dán žádný důvod pro její krácení. Výše skutečně vyplacené dotace totiž záležela na tom, v jaké výši budou ze strany žalobce vynaloženy odůvodněné a řádně prokázané způsobilé výdaje projektu (čl. III. 6.), přičemž podle smlouvy měly být žalobci propláceny jen způsobilé výdaje, které prokazatelně uhradil a doložil příslušným účetním dokladem (čl. VI. 4.), a to ve lhůtě nejpozději do 40 pracovních dnů od přijetí úplné, pravdivé a bezchybné monitorovací zprávy (čl. VII. 1.). Z těchto ustanovení je tak zcela zřejmé, že v době uzavření smlouvy nebyla výše dotace, která bude žalobci poskytnuta (a tím rozšíření majetku žalobce), vůbec zřejmá, byla zjevná pouze její maximální výše. Výše poskytnuté dotace tak mohla být patrná až v okamžiku jejího skutečného vyplacení žalobci, kdy došlo na jeho straně ke vzniku zisku – do té doby byl žalobce povinen dle čl. VI. 1. smlouvy zajistit financování a realizaci projektu z vlastních zdrojů. Stejně tak i ušlý zisk (v podobě nevyplacení dotace ve výši, v níž by jinak mohla být dotace vyplacena) mohl být patrný až v okamžiku, kdy byla dotace vyplacena v nižší, než v případě neporušení povinností žalovanými možné výši. Ke vzniku škody v tomto případě tak nemohlo dojít tím, že se žalobce seznámil s obsahem e-mailové zprávy ze dne 27. 10. 2010, v níž je mu sdělováno, že v budoucnu dojde ke krácení dotace, ale až samotným nevyplacením dotace. V okamžiku, kdy bylo žalobci e-mailem ze dne 27. 10. 2010 sděleno, že budoucí dotace bude krácena, nebylo totiž vůbec jisté, zda žalobci vůbec nějaká dotace vyplacena bude – a to i s ohledem na skutečnost, že samotná smlouva o poskytnutí dotace byla uzavřena dne 9. 2. 2011, tedy po sepsání e-mailové zprávy ze dne 27. 10. 2010.

Krajský soud dovodil, že k vyplacení dotace (respektive nevyplacení dotace v celé možné výši) nedošlo dříve, než žalobce požádal poskytovatele dotace k jejímu vyplacení (což je dle čl. VI. 2. smlouvy o poskytnutí dotace nezbytný předpoklad pro vyplacení dotace), k čemuž došlo třemi žádostmi ve dnech 13. 5. 2011, 16. 9. 2011 a 2. 4. 2012. K vyplacení dotace žalobci tak zcela jistě muselo dojít po 5. 11. 2010, což byl poslední den, kdy by musela žalobci vzniknout škoda (tj. kdy došlo k vyplacení dotace), aby byl jeho nárok uplatněný v řízení promlčen, a to s ohledem na čtyřletou promlčecí dobu a podání žaloby k soudu dne 6. 11. 2014. Vzhledem k tomu, že nárok žalobce vyplacení dotace zcela jistě vznikl až po 5. 11. 2010, jeho nárok uplatněný v žalobě promlčen není.

V rozporu s těmito závěry není ani rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 5. 2013, sp. zn. 28 Cdo 2617/2012, na které odkazovali žalovaní, neboť v tomto rozhodnutí se jedná o zcela odlišný skutkový základ. V tomto rozhodnutí Nejvyšší soud ČR dovodil, že charakter ušlého zisku může mít i majetková újma spočívající v tom, že nedošlo k nabytí vlastnického práva k nemovitosti, jež na poškozeného měla být převedena. Ušlý zisk spočíval v tom, že Pozemkový fond ČR nabízený spoluvlastnický podíl k pozemkové části, která měla rozhodnutím stavebního úřadu vzniknout vydělením z pozemkové parcely, nepřevedl na poškozeného, jenž o něj včas projevil zájem, nýbrž posléze, aniž by došlo k vydělení pozemkové části z pozemkové parcely, vlastnické právo k této celé pozemkové parcele převedl na třetí osobu. Nejvyšší soud ČR dovodil, že v tomto případě vzniklo poškozenému právo na náhradu škody již tím, že stavební úřad rozhodl o tom, že z pozemkové parcely nebude vydělena pozemková část, jejíž vlastnictví chtěl nabýt poškozený. Již v okamžiku rozhodnutí stavebního úřadu totiž bylo zřejmé, že poškozený vlastnické právo k pozemkové části nebude moci nabýt dle nabídky Pozemkového fondu ČR a tudíž již tímto okamžikem došlo na jeho straně ke škodě. Tato situace je tak zcela odlišná od skutkového děje v této věci, neboť v této věci nebylo okamžikem, kdy bylo žalobci prostřednictvím e-mailu ze dne 27. 10. 2010 sděleno, že dotace bude krácena, nájisto postaveno, zda žalobci vůbec nějaká dotace vyplacena bude, neboť předpokladem pro vyplacení je žádost, předchozí zaplacení všech výdajů projektu atd. Dotace je určena maximální výší, avšak i za této situace by mohlo dojít k tomu, že žalobci žádná dotace vyplacena nebude – a pokud by se tak stalo bez zavinění žalovaných (např. tím, že by se žalobce rozhodl o dotaci vůbec nepožádat), nemohlo by se ani jednat o škodu, neboť by k nevyplacení dotace nedošlo v důsledku porušení povinnosti, ale rozhodnutím žalobce.

Krajský soud tak s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti dospěl k závěru, že nárok žalobce uplatněný v žalobě promlčen není a pokud okresní soud dovodil opak, není jeho rozhodnutí správné. Je tak otevřen prostor pro to, aby žalobce prokazoval důvodnost svého nároku i z věcného hlediska. Žalobce tak bude muset především prokázat, že by za pravidelného běhu věcí (tj. v případě neporušení povinnosti žalovanými) došlo ke zvýšení jeho majetkové sféry, tj. že by dotaci v jím tvrzené výši obdržel, a že příčinou vzniku jím tvrzené škody bylo ve smyslu § 373 obch. z. právě porušení povinností žalovanými. To však samozřejmě nijak nebrání žalovaným, aby tvrdili (jak už ostatně v průběhu řízení i činili) a následně i prokazovali, že nárok žalobce není dán, a že zde existují takové okolnosti, které jejich odpovědnost za vznik škody vylučují. Žalovaní tak dosud

uváděli, že žalobce mohl svým jednáním předejít vzniku škody ve smyslu § 384 obch. z., a že žalobce způsobil ve smyslu § 376 obch. z. porušení povinností žalovanými tím, že jim neposkytl patřičnou součinnost. Všemi těmito skutečnostmi se tak bude muset okresní soud v dalším řízení zabývat. Krajský soud má za to, že rozsah těchto skutečností, které bude okresní soud v dalším průběhu řízení zjišťovat prováděním dokazování, zcela evidentně přesahuje rámec odvolacího řízení. Proto krajskému soudu nezbylo, než v souladu s § 219a odst. 2 ve spojení s § 213 odst. 4 věta za středníkem o. s. ř. rozsudek okresního soudu zrušit, neboť okresní soud žádné dokazování ohledně výše škody či žalovanými tvrzenými důvody k vyloučení jejich odpovědnosti za škodu neprováděl.

Vzhledem k závislosti výroku o náhradě nákladů řízení na zrušeném meritorním výroku, krajský soud současně zrušil i výrok o náhradě nákladů řízení. Okresní soud tak ve svém dalším rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení, přičemž zohlední, že v tomto řízení má každý z účastníků postavení samostatného účastníka ve smyslu § 91 odst. 1 o. s. ř. a tudíž není žádného důvodu pro stanovení povinnosti k náhradě nákladů řízení některým účastníkům společně a nerozdílně.

V této souvislosti považuje krajský soud za nutné zmínit, že žalobce se v žalobě domáhal kromě nároku na náhradu škody také zaplacení částky 1.200 Kč jako paušálních nákladů spojených s uplatněním pohledávky ve smyslu § 369 odst. 1 obch. z. a nařízení vlády č. 142/1994 Sb. Okresní soud o tomto nároku žalobce, který je samostatným hmotně-právním nárokem žalobce (příslušenstvím uplatněné pohledávky) a nelze jej podřadit pod rozhodování o náhradě nákladů řízení, rozhodne ve svém dalším rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně, prostřednictvím Okresního soudu v Ostravě.

V Ostravě dne 21. 9. 2017

Za správnost vyhotovení:
Bc. Radim Kubáň, DiS.

Mgr. Dagmar Gottwaldová v. r.
předsedkyně senátu